

İçindekiler...

editörden	
Onur İNAL	2
Bildiri Çağrısı:	
IV. Kültür Araştırmaları Sempozyumu: "İç/Dış/Göç ve Kültür"	3
Bildiri Çağrısı:	
Uluslararası İdil-Ural Araştırmaları Sempozyumu	8
Yorumlar	
Theatre Without Borders Grubu Bir Kez Daha Kadir Has Üniversitesi'ndeydi	
N. Buket Cengiz	10
Haberler	12
Kitap Yorum Bölümü:	
Amerikan Toplumdaki Kültür Ayrımına Bir Örnek: Yüksek Kültür Karşısında Popüler Kültür	
Banu ÖZKAN	14
Almancı Değil, Gurbetçi Değil, Onlar: Euro-Türkler	
Şirzat AKBULAK	16
Osmanlı İmparatorluğunda Çingeneler	19
Suat KOLUKIRIK	
Uluslararası Göç Konusu ve Türkiye Üzerine Bir Alan Araştırması	
Nilüfer Pembecioğlu ÖCEL	22
Şirvanî'nin Hakkı Şirvanî'ye	
Eren PULTAR	24
Bildiri Çağrıları	28
Makale Çağrıları	31
Yeni Yayınlar	33
Yeni İnternet Siteleri	35
Geçtiğimiz İki Ay	36
Mesaj Panosu	41
Künye	42

editörden...

bültenin Mayıs-Haziran 2006 sayısı ile yirmi beşinci kez karşınızdayız. Geçen sayımızda olduğu gibi *bültemin* bu sayısına da, 2007 sonbaharında Kültür Araştırmaları Derneği'nin Işık Üniversitesi ile ortaklaşa düzenleyeceği "İç/Dış/Göç ve Kültür" başlıklı uluslararası kültür araştırmaları sempozyumunun bildiri çağrısı ile başladık. Hemen ardından, 11-12 Kasım 2006 tarihlerinde derneğimizin Kütahya Belediye Başkanlığı ile ortaklaşa düzenleyeceği Uluslar arası İdil-Ural Araştırmaları Sempozyumu'nun bildiri çağrısını bulacaksınız. Bu ayki yorumumuz, Kadir Has Üniversitesi Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümü Araştırma Görevlisi Buket Cengiz'den... Cengiz, 16-19 Mayıs tarihlerinde görevli bulunduğu üniversitede gerçekleştirilen "Sınırların Ötesinde Tiyatro" başlıklı sempozyumu değerlendirdi. Geçen sayımızda başlattığımız "Kitap Yorumu" bölümünde Banu Özkan, Şirzat Akbulut, Suat Kolukırık, Nilüfer Pembecioğlu Öcel ve Eren Pultar'ın yorumlarını bulacaksınız.

Sevgili *bültenseverler*, yurtdışında doktora çalışmasına başlayacağım için 2005 yılının Ocak ayında başladığım *bülten* editörlüğü görevini bu sayı itibarıyla bir başka arkadaşımıza devretmek durumundayım. Dokuz sayı süresince elimden geldiğince az hata yaparak içeriği zengin *bültenleri* yayına hazırlamaya çalıştım. Umarım başarılı olabilmişimdir. Benden sonra işi devralacak yeni editör arkadaşımıza kitap yorumlarınız, katıldığınız bilimsel toplantılar veya yaşadığınız şehirdeki bilimsel etkinlikleri özetleyen yazılarınız, yeni yayınları, internet sitelerini ve diğer tüm akademik gelişmeleri bildiren e-postalarınızla yardımcı olacağınızı umuyorum. *bültene* ve Kültür Araştırmaları Derneği'ne bugüne dek gösterdiğiniz ilgiye teşekkür eder, bu ilginin artarak devam etmesini dilerim.

Onur İnal
Editör

Bildiri Çağrısı

Kültür Araştırmaları Derneği
ve
Işık Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü

tarafından ortaklaşa düzenlenen

IV. Kültür Araştırmaları Sempozyumu

İç/Dış/Göç ve Kültür

15-17 Eylül 2007

Işık Üniversitesi
şile, İstanbul

Kültür Araştırmaları Derneği ile Işık Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü, 15-17 Eylül 2007 tarihlerinde İstanbul'da "İç/Dış/Göç ve Kültür" başlıklı uluslararası bir kültür araştırmaları sempozyumu düzenleyeceklerdir. Sempozyumun amacı disiplinlerarası ve çokdisiplinli bir yaklaşımla, Türkiye'de, eski Osmanlı ve Sovyetler Birliği topraklarında, Avrupa, Amerika, Avustralya, Asya, Afrika ile İran ve Çin'de Türk kültürleri ile Türkiye kültürleri bağlamında göç konusunda yerleşik yargıları sorgulamak, eleştirel ve çözümleyici çalışmalar ile yeni kuram ve yöntem arayışlarını ortaya koyabilmektir.

Göçün tarihçesi, insanlık tarihi kadar eskidir. Coğrafi koşullar, ekonomik nedenler, toplumsal-siyasal gelişmeler ve savaşlar gibi etkenler dolayısıyla nüfus hareketleri yüzyıllardır gerçekteşegelmieştir. İster sığınma, ister sürgün olsun, gönüllü ya da zorunlu her göç, her zaman bireyi olduğu kadar toplumu etkilemieştir; gelinen ülkeyi olduğu kadar geride bırakılan ülkeyi de deęiřtirmiētir. Modern zamanların ürünü ulus-devletin oluşumu ile, hudutların çizilmesi/yeniden çizilmesi göç hareketlerini hızlandırırken, aynı zamanda bu hareketlere görünür ve görünmez sınırlar getirmiētir. Küreselleēme ile uluslaşırlık gibi akımların da bir başka açıdan göçü kolaylaştırdığı ve arttırdığı gözlemlenmektedir.

Ulaşım ve iletişim alanlarında son on yıllarda kaydedilen gelişmeler ile, dünyanın çeşitli yörelerinde başgösteren savaşlar ile toplumsal ve siyasal nitelikli oluşumlar, gerek bireysel gerekse kitle hareketlerine giderek hız kazandırmıştır. Geçici ya da temelli göç, bir yandan yaşama hakkı, özgürlük, güvenlik, sağlık, eğitim ve istihdam beklentisinde olan insanların ümit kapısı haline gelirken, öte yandan, kimileri için dram ve trajedi yaratmıştır. Göç, kendi sanatını, müziğini, edebiyatını ortaya çıkarmıştır. Çok değişik veçheleriyle göç, Türk ve Türkiye kültürleri için, üzerinde hassasiyetle durulması, derinlemesine incelenmesi gereken bir konu oluşturmaktadır. Bu nedenle, IV. Kültür Araştırmaları sempozyumunda “göç” konusunu işlemeyi uygun bulduk.

Bildiriler, aşağıdaki konuları işleyebilir ama bunlarla sınırlı değildir:

İç/dış/göç ile kültür ilişkisine kuramsal yaklaşımlar

- Göçe kuramsal yaklaşımlar
- Küreselleşme ve göç
- Göç konusunda çekici ve itici etkenler
- Göç ve bellek: Unutmak ve hatırlamak
- Göç ve dile yansımalar/dil değişimleri
- Göçün psikolojik boyutları
- Sığınmacılık, mültecilik, göçmenlik, düzensiz göç, yasadışı göç, insan kaçakçılığı, insan ticareti, vs.
- “Diyaspora” teriminin günümüzdeki anlamına geçiş öyküsü
- “Göçebe” kimliği
- Deleuze ve Guattari’nin “nomadoloji”sinin Türk/Türkiye kültürlerine uygulanabilirliği

İç/dış/göçün ortaya çıkardığı sanat / edebiyat / sinema

- Göç müziği/göçmen müziği: arabesk, Kanak, Re(m)betiko, Türkçe sözlü rap
- *Göç Destanı* ve göçü işleyen başka destanlar
- Türk edebiyatında göç temalı yapıtlar
- Sürgün ve edebiyat
- 1960’lardan itibaren Türkiye’den Almanya’ya göçün ortaya çıkardığı edebiyat/TV programları
- 1960’lardan itibaren Türkiye’den Almanya’ya göçün ortaya çıkardığı Almanca yazan Türk yazarlar
- 1960’lardan itibaren Türkiye’den Avrupa ülkelerine göçün ortaya çıkardığı edebiyat
- ABD’de/Avrupa’da yazan Türkiye’den giden şair ve yazarlar
- ABD’de/Avrupa’da yazan, film çeviren Osmanlı’dan ya da eski Osmanlı topraklarından giden yazar ve yönetmenler (Elia Kazan, Amin Maalouf, William Saroyan, vs.)

- ABD'de yazan Türk(i) şair ve yazarlar
- Nazım Hikmet'in Rusya'ya göçü/Sabahattin Ali'nin gerçekleşmeyen göçü
- Sinema ve göç

İç/dış/göç ve kentsel alan

- Kırsal alandan kentsel alana göç
- Göçmen grupları ve hemşehrilik
- Göçün kentsel alana etkisi
- Göç ve gecekondu
- İstanbul'da Tarlabaşı, Zeytinburnu, vs. gibi göç alanları
- Göç yerleşim alanı olarak Polonezköy
- Güneşe göç: Kıyı kentlerinin çekim etkileri
- Çingenelerde iç ve dış göç
- Mevsimlik göç

Türkiye Cumhuriyeti döneminde iç/dış/göç

- Güneydoğu'da zorunlu göç
- Avrupa'ya/ABD'ye/Kanada'ya/Avustralya'ya/Afrika'ya ve Orta Doğu ülkelerine göç
- 1950'lerden itibaren Anadolu'dan İstanbul'a göç
- 1960'lardan itibaren Almanya'ya/diğer Avrupa ülkelerine göç
- II. Dünya Savaşı'nda gelen Alman ve Yahudi bilim adamları
- Kuruluş yıllarında gelen İdil-Ural bölgesi aydınları/Balkanlar'dan gelenler ve katkıları
- Göçmenlere uygulanan entegrasyon ve asimilasyon siyasetleri
- Türkiye Cumhuriyeti uyrukluları ve vize işlemleri
- AB'ye adaylığın karşılıklı göçe etkisi
- Türkiye'den sınırdışı edilmeler, vatandaşlıktan çıkarılmalar
- 1980'lerden itibaren Türkiye'ye yönelen göç ve sığınma hareketleri

Osmanlı döneminde iç/dış/göç

- Zorunlu göç ve sonuçları ile günümüze yankıları
- "93 harbi" sonucu göç
- Osmanlı topraklarına göç: İsim yapmış kahramanlar, Avrupalı soylular, Çerkezlerin kitlesel göçü, Çarlık Rusyası'ndan bireysel/kitlesel göç
- ABD'ye göç
- Osmanlı yıkıldıktan sonra Osmanlı topraklarından Avrupa'ya/ABD'ye göç
- Osmanlı yıkıldıktan sonra Osmanlı topraklarından Türkiye'ye göç

(Eski) Sovyetler Birliği toprakları ve iç/dış/göç

- 1917'den önce ve sonra Türk(i)lerin (Batı'ya, Uzak Doğu'ya, Türkiye'ye, vs.) göçü

- Berlin Duvarı ve Sovyetler Birliği'nin yıkılışından sonra Türkiye'ye göç
- Sovyetler Birliği'nin yıkılışından sonra Türk(i)lerin Batı ülkelerine göçü
- Sovyetler Birliği'nin yıkılışından sonra bu topraklara Türkiye'den göç
- Ahıskalılar

Siyasal gelişmeler sonucu iç/dış/göçün kültür(ler)de temsili: Batı Trakya ve Balkanlar

- Türk-Yunan nüfus mübadelesi
- Batı Trakya göçü (mübadeleden sonra sürekli göç)
- 1980'lerde ve sonrasında Bulgaristan'dan ve Bulgaristan'a (geri) göç
- Soğuk Savaş döneminde ve sonrasında "Yugoslavya" topraklarından göç

Siyasal gelişmeler sonucu iç/dış/göçün kültür(ler)de temsili: Kıbrıs

- Kıbrıs'tan Türkiye'ye ve Yunanistan'a, Türkiye ve Yunanistan'dan Kıbrıs'a göç
- Kıbrıs'ta kuzey ile güney arasında göç

Siyasal gelişmeler sonucu iç/dış/göçün kültür(ler)de temsili: Irak

- I. Körfez savaşından sonra Kuzey Irak'tan Türkiye'ye göç ve "Operation Provide Comfort (Huzur Operasyonu)"
- Irak'tan Türkiye'ye Türkmen göçü
- Kuzey Irak'tan ABD'ye göç
- Siyasal gelişmeler sonucu iç/dış/göçün kültür(ler)de temsili: Yahudiler ve Filistinliler

İspanya'dan Osmanlı'ya Yahudi göçü

- 20. yüzyılın başında Osmanlı'da ve dışarıdan Kudüs'e göç
- 1948'den itibaren Türkiye'den İsrail'e göç
- 1948'den itibaren Filistin'den göç

Diğer

- İslam'da göç olgusu: Bir göç olayı olarak hicret, cihat olarak göç, vs.
- Bering Boğazı'ndan "Amerika" adını alacak kıtaya göç: Moğollar mı Türkler mi?
- Türklerin Orta Asya'dan göçü: Gerçek ile efsane
- Beyin göçü

Sempozyumun çalışma dili Türkçedir. (Türk/Türkiye kültürleri bağlamında göç konusunda yaptıkları çalışmaları Türkçe sunamayan yabancı meslektaşlar için İngilizce oturumlar düzenlenecektir.) 100-200 sözcükle sınırlı bireysel bildiri özetlerinin, beş anahtar sözcük ile birlikte, özeti sunanın kısa özgeçmişi ve adresiyle **en geç 1 Ekim 2006'ya kadar** gönderilmesi gerekmektedir. En az üç, en fazla beş konuşmacının katılacağı önceden düzenlenmiş oturum önerileri de kabul edilir. Oturum önerisinin özeti, beş

anahtar sözcük, konuşmacıların bildiri özetleri, onlarınkiyle birlikte oturum başkanı ile (varsa) tartışmacının da kısa özgeçmişleriyle, hepsinin adresleri gönderilmelidir. Sempozyumun anlamını destekleyen görsel malzeme içeren poster-sunumlar da değerlendirilmeye alınacaktır.

Bildiri özetlerinizi <programgoc@kulturad.org> adresine e-postayabilir; “IV. Kültür Araştırmaları Sempozyumu dikkatine” ibaresiyle +90 212 292 2229’a fakslayabilirsiniz. Daha fazla bilgi için aynı adreslere yazabilir ya da <www.kulturad.org>a bakabilirsiniz.

Sonuçlar 1 Şubat 2007’de bildirilecektir.

1 Mayıs 2007’e kadar kayıt ücreti, öğrenci ve Kültür Araştırmaları Derneği’nin üyeleri için 60 Euro, diğer katılımcılar için 100 Euro; bu tarihten sonra yapılacak kayıtların ücreti, öğrenci ve Kültür Araştırmaları Derneği’nin üyeleri için 100 Euro, diğer katılımcılar için 150 Euro olarak belirlenmiştir.

Sempozyum düzenleme komitesi katılımcıların yol ya da konaklama giderlerine katkıda bulunamayacaktır, ancak Işık Üniversitesi’nin yerleşkesinde düşük fiyatlı konaklama olanağı sağlayacaktır. Konaklama bilgileri daha sonra katılımcılara bildirilecektir. Işık Üniversitesi’nin yerleşkesi ile ilgili bilgi için <www.isikun.edu.tr>ye bakabilirsiniz.

Organizasyon komitesi adına

Şule Toktaş
(sule@isikun.edu.tr)

Gönül Pultar
(gpultar@kulturad.org)

Kültür Araştırmaları Derneği

ve

Kütahya Belediye Başkanlığı

tarafından ortaklaşa düzenlenen

Uluslararası İdil-Ural Araştırmaları Sempozyumu

11-12 Kasım 2006

Kütahya Belediye Binası

Kütahya

Kültür Araştırmaları Derneği ve Kütahya Belediye Başkanlığı tarafından, Dünya Tatarlar Birliği ile Kütahya Kazan Kültür Derneği'nin işbirliğiyle, 11-12 Kasım 2006 tarihlerinde Kütahya Belediye Binası'nda uluslararası "İdil-Ural Araştırmaları Sempozyumu" düzenlenecektir. Bugün halen Rusya Federasyonu içinde bulunan Volga-Ural bölgesi ile ilgili, tarih, edebiyat, kültür ve toplum konularının her veçhesinin incelenmesine ve tartışılmasına açık olacak disiplinlerarası sempozyum, alanın büyükleri ile yeni başlayan bilim insanlarını bir araya getirmeyi amaç edinmektedir. Sempozyum, Şubat 2003'de İstanbul'da Marmara Üniversitesi'nde düzenlenen "Tatarlar ve Tataristan" semineri, Şubat 2004'de Ankara'da Bilkent Üniversitesi'nde düzenlenen "Volga-Ural Araştırmaları" çalıştayını ile Nisan 2005'de İstanbul'da Ayaz Tahir Vakfı tarafından düzenlenen "Altın Orda Konferansı"nın devamıdır.

Sempozyumun dilleri Tatarca, Türkçe, İngilizce ve Rusçadır. Sizi sempozyumda bildiri sunmak üzere bu dillerden birinde 100-200 kelimelik bildiri özeti göndermeye davet ediyoruz. Bildiri konuları, Kazan Hanlığı'nın kültürel ve siyasal mirası, ceditçiliğin kültürel ve siyasal mirası, Milli Meclis'in siyasal mirası, bölge halk(lar)ının etnik köken(ler)i, kimlik kuramları, uluslaşma süreç(ler)i, diaspora deneyimi, Sovyet dönemi deneyimi, gulag deneyimi, bölge tarihinin yazımında değişim(ler), simge olarak alfabe kullanımı, bölge halk(lar)ına şarkiyatçı bakışlar, bölgede dinin kimlik oluşumuna etkisi gibi konuları içerebilir ama bunlarla sınırlı değildir. Sözlü tarih çalışmaları, özyaşam öyküleri ve tanıklıklar ile ilgili bildiriler özellikle beklenmektedir. Sempozyum sunuşları basılacaktır.

Bildiri zetleri, kısa yaşamöyküsü ile birlikte, 15 Temmuz 2006 tarihine kadar, tercihen e-posta ile programi@kulturad.org adresine, ya da faksla +90 212 292 2229'a gönderilmelidir. Sonuçlar Eylül 2006 başında bildirilecektir. Daha fazla bilgi için aynı adreslere başvurulabilir.

Sempozyum düzenleme komitesi yolculuk ya da konaklama masrafları ile kayıt creti konusunda yardım yapamayacağını üzülerek bildirir; ancak bazı kuruluşlara başvuru konusunda yol gösterebilir.

Gönül Pultar
Dünya Tatarlar Birliği ve
Kültür Araştırmaları Derneği Başkanı

Abdullah Atasever
Kütahya Kazan Kültür Derneği Başkanı ve
Kütahya Belediye Meclisi yesi

İsmail Türkoğlu
Marmara niversitesi ğretim yesi
Sempozyum Koordinatörü

YORUMLAR...

**THEATRE WITHOUT BORDERS GRUBU BİR KEZ DAHA
KADİR HAS ÜNİVERSİTESİ'NDEYDİ**

N. Buket Cengiz*

Rönesans Tiyatrosundan Hacivat ve Karagöz'e

Kadir Has Üniversitesi (KHÜ), her yıl 16-19 Mayıs tarihlerinde Amerika ve Avrupa'nın farklı üniversitelerinde toplanan ve "Erken Modern Drama" (Early Modern Drama) konusunda dünyanın önde gelen bilim insanları olarak değerlendirilen "Theatre Without Borders" (Sınırların Dışında Tiyatro) grubunu geçtiğimiz yıl ilk defa bir Türk üniversitesinde ağırlama ayrıcalığına erişti. KHÜ Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümü'nün organizasyondaki büyük başarısı sonucunda grup, tarihinde ilk kez konferansı ikinci defa aynı üniversitede düzenledi. Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümü'nce organize edilen "Theatre Without Borders" başlıklı konferans 16-19 Mayıs 2006 tarihlerinde gerçekleştirildi.

Bölümün akademik açılımlarına büyük katkısı olan grubu bu yıl daha da deneyimli bir organizasyonla misafir edebilmek adına, "Kültür ve Sanat Sunumları" (Culture and the Arts Lecture Series) formatında düzenlenen iki ek etkinlik Türkiye'deki kültür-sanat hayatının önemli ürünlerinin uluslararası düzlemde tanıtılması açısından benzersiz bir fırsat yarattı. Birbirlerinden farklı kategorilerde olmakla beraber, yaşadığımız toprakların kültür ve tarihini yansıtmaya potansiyelleri açısından taşıdıkları önemin ortak paydasında bir bütünlük yaratan bu ürünlerden birisi Enis Batur'un şiirlerinden bir derleme, diğeri ise Ezel Akay'ın Hacivat ve Karagöz ile ilgili filmiydi.

Enis Batur'un, Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümü öğretim üyeleri tarafından İngilizce'ye ilk olarak çevrilmesi ile gerek Türkçe, gerekse İngilizce açısından önemli bir kilometre taşı olan *Ash Divan: Selected Poems of Enis Batur* adlı kitabın Amerika'da yayınlanması onuruna, 17 Mayıs'ta düzenlenen şiir dinletisinde, bu tür etkinliklere katıldığına hemen hiç rastlanmayan Enis Batur'un yer alması gerek Cibali salonunu dolduran yabancı konuklar, gerekse dinletide yer alan diğer şairler için etkinliği bir kat daha önemli kıldı. Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümü öğrencileriyle de tanışma fırsatı bulan önde gelen üniversitelerin akademisyenlerinden oluşan konferans grubu, dinletide şiirlerin İngilizce çevirilerinin yanı sıra Türkçe asıllarını da şairin kendisinden dinleyerek şiirlerin asıllarını fonetik, ritim ve müzik açısından da tanıma olanağı buldular. Yönetmen Ezel Akay'ın *Hacivat ve Karagöz Neden Öldürüldü?* adlı filmi üzerine 18 Mayıs'ta gerçekleştirilen söyleşide ise filmin yaratıcısı, Hacivat-Karagöz'den yola çıkarak

Anadolu topraklarında yaşamış olan şaman kültüründen, İslam mistisizmine önemli konulara değindi. Konuklar, Anadolu'daki mistisizmin bir yanıyla Hindistan'dan gelen kabileler aracılığıyla Hint Budizm'inden, diğer yanıyla da Arapça'ya çevrilmiş olan antik Yunan felsefecilerinin düşüncelerinden beslenerek Mevlana aracılığıyla bir sisteme dönüştürüldüğünün altını çizen Akay'a, Hacivat-Karagöz fenomeninin politik anlamda neyi ifade ettiği yönünde sorular yönelttiler. Etkinlik sayesinde, kültürümüzün bu önemli köşe taşları kültür-sanatın uluslararası eleştirmenleri ve temsilcileri karşısında hurafeler ve mitlerle değil, tarihsel bilimsel gerçekler ve tarafsız bir perspektifle bir kez daha gündeme getirilmiş ve doğru mesaj verilerek uzun vadede çok olumlu sonuçlar verecek biçimde tanıtılmış oldu.

*Kadir Has Üniversitesi

Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümü Araştırma Görevlisi

E-posta: buketc@khas.edu.tr

HABERLER...

Kosovalı şair ve yazar Hasan Mercan aramızdan ayrıldı

1999 yılından beri Türkiye’de yaşamakta olan Kosovalı şair ve yazar Hasan Mercan aramızdan ayrıldı.

Prizren doğumlu olan Hasan Mercan 1969-1972 yılları arasında Cumhuriyet gazetesinde stajyer olarak çalıştı. Mercan, Türkiye’yle olan bağlantısını hiçbir zaman kaybetmedi. Bülent Ecevit’in Yugoslavya’ya gittiği zaman tercümanlığını yapan kişi oldu. 1987 yılında İstanbul’da yayımlanan *Namus Köprüsü* romanı, bir Yugoslavya Türkü’nün Türkiye’de yayımlanan ilk romanıdır.

1999 yılında, Başbakan Ecevit, Kırklareli mülteci kampını ziyarete gittiği zaman, kuyrukta bekleyen mülteciler arasında, ailesi ile sığınmış olan Mercan’ı görünce onu oradan çekip aldı. Kosova’da savaş patlayana kadar Yugoslavya televizyonunda Türkçe yayınlardan sorumlu Kültür ve Sanat Yayınları Müdürü olan Mercan’a Bilkent Üniversitesi’nde “araştırmacı” olarak mütevazı bir maaş bağlanmasını sağladı. Bu yükümlülüğü bir süre sonra Kültür Bakanlığı devraldı.

“Avrupa’nın Sınırları” başlıklı İstanbul Kültür Forumu gerçekleştirildi

Avrupa Kültür Derneği’nin yurtiçi ve yurtdışından birçok kurum ve kuruluşla ortaklaşa düzenlediği İstanbul Kültür Forumu 19-23 Nisan 2006 tarihleri arasında İstanbul Teknik Üniversitesi Taşkışla Binası’nda gerçekleştirildi. Türkiye ile diğer Avrupa ülkelerinin işbirliği ve ortak çalışma olanaklarının temelinde kültür ve sanat alanı üzerinden araştırılmasını hedefleyen forumda kırk beş ülkeden yüzlerce kültür sanat kurumu yer aldı. Konferanslar, açık oturumlar, paneller, tanışma toplantıları ve çalıştaylardan oluşan forumda, kendi alanlarında otorite sayılan birçok kültür sanat insanı konuşmacı ve katılımcı olarak yer aldı. Forum çerçevesinde, Türkiye’de tiyatro, dans, performans gibi gösteri ve sahne sanatları alanında çalışan birçok topluluk ve sanatçının katıldığı bir sanat etkinlikleri programı da uygulandı.

Birinci Uluslararası Türk Dünyası Kültür Kurultayı Sona Erdi

Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'in himayesinde Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü'nce İzmir'in Çeşme ilçesinde Birinci Uluslararası Türk Dünyası Kültür Kurultayı düzenlendi.

Türk dili ve lehçeleri, edebiyatları, halk bilimi, tarihi, sanatı, sosyal, siyasi ve ekonomik ilişkileri konularında otuz ülkeden 357 konuşmacının katıldığı ve 8-14 Nisan tarihleri arasında düzenlenen kurultayda, 307 bildiri sunuldu.

ABD, Almanya, Hollanda, Arnavutluk, Kosova, Çin Halk Cumhuriyeti, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkmenistan gibi ülkelerin yanında Tatar, Başkurt, Çuvaş, Yakut, Altay, Uygur ve Kırım Türk topluluklarından temsilcilerin yer aldığı kurultayın sonuç bildirgesi yayınlandı.

Bildirgede, Türk dil, lehçe ve şivelerinin her birinin zengin varlığının devamının yanında, Türk topluluklarının her seviyedeki ilişkilerinde kullanılmak üzere ortak iletişim dilleri olan Türkiye Türkçesi nin ve Türk dünyası ortak tarih bilincinin geliştirilmesi için gerekli tedbirlerin alınması kararının oybirliğiyle verildiği belirtildi.

KİTAP YORUMLARI...

AMERİKAN TOPLUMDAKİ KÜLTÜR AYRIMINA BİR ÖRNEK: YÜKSEK KÜLTÜR KARŞISINDA POPÜLER KÜLTÜR

Yorum: Banu Özkan*

Popüler Kültür ve Yüksek Kültür

Herbert J.Gans

Çeviren :Emine Onaran İncirlioğlu, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 246 sayfa

Kitabın 1974’de yapılan ilk baskısı ile 2005 yılındaki yeni baskısı arasındaki değişimin, başlangıçtaki “Gözden Geçirilmiş ve Güncelleştirilmiş Basıma Önsöz” ile okuyucuya verilmesi okuyucuyu rahatlatıyor ve bilgilendiriyor. Böylelikle okuyucular, 1974 ile 2005 arasında kültürdeki genel değişimler ve bu alandaki çalışmalar hakkında hem bilgilendiriliyor, hem de düşünmeye yönlendiriliyorlar. Kitabın “Yeni Giriş” bölümünde ise, kitabın can alıcı konusu gözler önüne seriliyor. Bu bölümde kitaba adını veren ‘popüler kültür’ ve ‘yüksek kültür’ ayrımlarının hala geçerli olup olmadığı sorgulanıyor. Birinci bölüm genel olarak “kitle kültürünün eleştirisi”ni oluştururken, ikinci bölüm “yüksek kültür ve popüler kültürün karşılaştırmalı çözümlemesi”ni, üçüncü bölüm “beğeni kültürleri ve kamularının değerlendirilmesini” kapsıyor.

Kitabı, akılda kalacak tek bir tümce ile özetlemek istesek, şöyle diyebiliriz: ‘Amerikan toplumunda popüler kültür ve yüksek kültürün incelendiği ve yüksek kültüre karşı popüler kültürün savunulduğu eleştirel bir inceleme’ (s.11). Yazar, Glazerin (s.20) ‘yüksek kültür fikirlerinin sıradan kimselerce ele geçirildiği’ savunusu ve Bell’in nüfusun önemli bir bölümünde kültürel seçimlerin artık sınıf konumu tarafından belirlenmediği yönündeki görüşlerine karşı yüksek kültür ve popüler kültürün ayrımının neden sorgulandığı üzerinde yorum yapmayı tercih ediyor. Bir yandan, popüler kültürün yaratılma sürecindeki kitle kültürünün, kar amaçlı bir sanayi olarak kurulduğu, bu nedenle, kitle izleyicisini çekebilecek standart ve homojen ürünler yaratıldığı ve bu süreçte yaratıcılığın toplu üretim ürünlerinden farkı kalmadığı ifade edilirken, alttan alta da standardizasyondan uzak ürünler veren, izleyiciden çok kendi gereksinimini karşılayarak yaratıcılığı destekleyen yüksek kültürle karşılaştırılması yapılmakta (s.45). Yüksek kültürün ve popüler kültürün izleyici oranı ve yaratıcılık kullanımı açıklandıktan sonra, popüler kültürün yüksek kültür için tehlikesi ele alınıyor. Kitapta, popüler kültürün etkilerine değinilerek, topluma beğeni düzeyinin düşürülmesi ve kitle medyası yoluyla toplumu uyuşturulması ve ikna tekniklerine açık kılınması gündeme getirilmekte. Bunun da demagoglara demokrasiyi ortadan kaldırabilme yolunu açtığını belirten yapıt,

sonuç olarak popüler kültürü topluma yaptığı olumsuz etkilerle suçlamakta (s.67). Yazar ise bu suçlamaları popüler kültürün bütünü ile herhangi bir etkisi olmaması nedeni ile sakınca kaynağı saymadığını belirtiyor (s.75).

Her beğeni kültürünün kendi filmi, mimarisi, müziği vb olduğunu savunan karşılaştırmalı yaklaşımın, yüksek ve popüler kültürün birbirine karşıt olduğu, ilkinin estetik ölçülere uyduğu, diğerinin ise estetik olmayan nedenlerle var olduğu fikrini yadsıması ikinci bölümün özetini oluşturmakta (s.103). Bu bölümde kültürlerin kabaca yüksek, orta ve aşağı kültür şeklindeki sınıflandırmaları ve bu sınıfların alt bölümleri anlatılmakta. Beğeni, toplumsal yapı ve siyaset ilişkileri de yine bu bölümde tartışılmaktadır.

Üçüncü bölümde ise beğeni kültürleri ve kamuları değerlendirilirken eleştirmenlerin yüksek kültürün evrenselliğini varsayımını doğrulamak için popüler kültürün topluma ya da pek çok bireye zarar verdiğini, yurttaşların çoğunluğunun amaçlarına engel olduğunu ya da bir azınlığın amaçlarını tehlikeye attığını kanıtlamaları gerektiği tartışılmaktadır (s.170). Kitabın sonunda yazar kültürel çoğulculuk politikasına dayanan; bütün beğeni kamularının kendine özgü ölçütlerini yansıtabilecek ve doyuracak kültürel içerik sağlayacak altkültürel programlama olarak adlandırdığı bir çözüm öneriyor (s.180).

Kitabın çevirisi oldukça başarılı. Akıcı bir anlatımla okuyucunun ilgisini çekmeyi başarıyor. Bu tür akademik kitaplarda sıkça rastlanan okuduğunu anlamak için bir de kılavuz kitaba ihtiyaç duyma durumu yok bu kitabı okurken. Akademisyen olmayanların ama kültür konusuna ilgi duyan, belirli bir düzeyde alt yapısı olan okuyucuların ya da öğrencilerin de rahatça yararlanabilecekleri bir kitap ve referans kitabı olarak da rahatlıkla kullanılabilir. Ek kısımlarının çok fazla olması bir yandan meraklı okuyucuları doyuracak bir kaynak olarak görülürken, diğer yandan bazı okuyucular üzerinde biraz olumsuz bir etki bırakabiliyor. Aslında, konu hakkında daha derinleşmek isteyen okuyucu kaynakçadan yararlanabilir. Ek bölümlerinin biraz fazla uzun tutulması okuyucuda doğrudan bu kısımları atlama isteği yaratıyor.

*Okutman
İstanbul Üniversitesi

ALMANCI DEĞİL, GURBETÇİ DEĞİL, ONLAR: EURO-TÜRKLER

Yorum: Şirzat Akbulak

Euro-Türkler Türkiye ile Avrupa Birliği Arasında Köprü Mü Engel Mi?

Ayhan Kaya-Ferhat Kentel

İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2005, 223 s., 13 YTL

Avrupa'daki Türkler hakkında öteden beri çok şeyler yazıldı, anlatıla geldi; hemen her gün haklarında bir haber yayımlanır, çevremizde kime sorsak Avrupa'daki Türklerle ilgili söyleyecek bir sözü, bir öyküsü vardır. Peki "gurbetçi" "Almancı" "zengin" gibi etiketler yapıştırdığımız bu insanlar gerçekte kimdir, nasıl yaşarlar, ortak ya da farklı yanlarımız nelerdir? İşte bilimsel olarak hazırlanmış geniş bir araştırmaya, görgül gerçeklere dayanan; ve nicel saptamalarla bunları başarıyla sergileyen *Euro-Türkler Türkiye ile Avrupa Birliği Arasında Köprü Mü Engel Mi?* kitabı bu sorulara yanıt getirebilecek ve bu alanda hissedilen önemli bir boşluğu doldurabilecek nitelikte bir kaynak.

İstanbul Bilgi Üniversitesi'nde öğretim üyesi ve aynı zamanda üniversitenin Göç Araştırmaları ve Uygulamaları Merkezi'nde görevli olan Ayhan Kaya ve Ferhat Kentel'in kaleminden çıkan kitap, Avrupa Birliği ile Türkiye arasında Euro-Türklerin olası rollerinin neler olabileceği sorunsalından hareketle yetkin bir literatür taramasının ardından 2003 sonu 2004 başlarında Fransa'da ve Almanya'da yapılan geniş ve karşılaştırmalı bir araştırmanın ürünüdür. Kitapta 29 tablo ve 67 grafik olduğunu bilmek bile araştırmanın boyutları hakkında bir fikir verebilir.

Kitabı okumakla Euro-Türkler hakkında bilgilenmek yolunda, merak edilen pek çok şey örneğin, eğitim düzeyleri, sosyal statüleri, yaşam biçimleri hakkında geniş bilgi edinilebilir. Bu bağlamda, sorulan soruları yanıtlayan katılımcıların aynı zamanda yaşadıkları ülke ve Türkiye, Avrupa Birliği'nin geleceği, Türkiye'nin Avrupa Birliği yolundaki konumu ve daha bir çok konu hakkında Euro-Türklerin ne düşündükleri de görülebilmektedir.

Kitapta, odak grup ve anket yöntemlerinin kullanıldığı bu araştırmayla oldukça çarpıcı sonuçlara ulaşılmakta ve bu sonuçlarla da Avrupalı Türkler hakkında bilindiği var sayılan, klişeleşmiş, bilgiden çok sanı olarak nitelenebilecek pek çok kalıp yargı yıkılmakta. Temelde bakıldığında, tüm bu yargıların aslında Euro-Türkleri temsil etmediği örneklerle ortaya çıkarılmakta. Bu nedenle, kitaba başlamadan önce ön yargılarınızı yıkmaya hazır olmanız ve Avrupa'daki Türkler hakkında daha önce tüm duyduklarınızı ve

düşündüklerinizi bir yana bırakmanız ve yeni bir bakış açısı edinmeye hazır olmanız önerilir.

Daha çok sosyal görünenlerin gösterildiği çalışmada, Ayhan Kaya ve Ferhat Kentel bunların ardındaki sosyolojik görünmeyenlerin incelemesini sosyologlara bırakmış görünmekte iseler de, görgül örnek ve nicel kanıtlarla ortaya koydukları sonuçların nedenlerini de açıklamaktan geri durmamışlar.

Avrupa Birliği yönetim organlarının oluşturmaya çabaladığı “AB vatandaşı kimliği” için inşa edilen sembolik çatının Euro-Türkleri ne kadar kapsadığı ve Euro-Türklerin din, toplum, siyaset, çatışan kuşaklar ve batının etnik merkezietçiliği ekseninde nasıl bir dönüşüm yaşadığı konusunda nicel veriler veren kitap, göç olgusunun karmaşık ve çok değişkenli olmasından dolayı, gerek Almanya gerek Fransa’daki göçün gelişim süreci, toplumların ve hükümetlerin politikaları ile özellikle Euro-Türkler’in konumlandırılışı, AB vatandaşlığı sürecine Euro-Türkler’in nasıl entegre oldukları konularında örnekler vererek düşünmeye yönlendirmekte.

Günümüzde artık bir uluslararası sorun olan göç olgusunun acımasızlığını zorluklarını ve sonuçlarını tüm çıplaklığıyla, üstelik bu sorunları yaşayanların birebir tanıklığıyla gözler önüne seren *Euro-Türkler Türkiye ile Avrupa Birliği Arasında Köprü Mü Engel Mi?*, “anavatan”larından kopan ve sayıları milyonları bulan Türk vatandaşının Avrupa’da günümüzdeki karşılaştırmalı fotoğrafını Almanya’dan 1000, Fransa’dan da 600 “katılımcı”yla çekmiş.

Kitapta odak gurup görüşmelerinde katılımcıların oldukça çarpıcı ifadeleriyle irkilmemek elde değil:

“Geldik buraya ekmek parası için ama ne olacak bilmem. Çocuklarımın ne olacağını bilmiyorum. Düşündüğüm zaman ne yapacağımı bilemiyorum. Evde sürekli Türkçe konuşuyoruz, Türkçe televizyon seyrediyoruz ama okulda tabii Almanca konuşuyorlar evde de kendi aralarında Almanca konuşmaya başladılar artık. Türkçe’yi iyi konuşamıyorlar” (s.147)

“Dört dil biliyorum; müziklerini dinleyebiliyorum. Arkadaşlarım İtalyan, Fransız, Amerikalı... Ben Avrupalıyım...” (s.148)

Anket sonuçlarında ise Euro-Türklerin farklı kuşakları arasında anlaşılması pek de zor olmayan bir benzerlik bulunmakta. Üçüncü ve dördüncü kuşağın, birinci ve ikinci kuşağa göre Alman ve Fransız toplumlarına daha yakın olduklarını ve bu yakınlıkları derecesinde

Türkiye'yi de ne kadar iyi tanıdıklarını gösteren yanıtlar verdikleri görülebilmekte. Örneğin Türkiye'de en güvenilen kurumlar listesinde başta gösterilen 'ordu'nun Euro-Türklerin en güvenmediği kurumlar sıralamasında medya ve sosyal güvenlik sisteminin ardından gelmesi çok çarpıcı.

Almanya'daki Türklerin % 22'sinin, Fransa'daki Türklerin ise % 11'inin işsiz olması (s.60) araştırmanın ortaya koyduğu bir diğer çarpıcı saptama. Bu sonuç ise konjonktür gereği ve sanki bugün oluşmuş gibi algılanabilmekte. Ancak, yazarlar bunun yalnızca Türkleri değil o ülke vatandaşlarını ve diğer uluslardan gelen göçmenleri de derinden etkileyen Avrupa'daki makro dengelerle birlikte okunması gerektiğinin altını çizmektedirler. Hobsbawm'ın, Kısa 20 Yüzyıl'ında belirtildiği gibi, kapitalizmin "altın çağ"ını yaşadığı dönemde iş gücü gereksinimlerini karşılamak için ülkeye kabul edilen insanların 1974 bunalımından sonra yaşam standartlarındaki düşüşün kaçınılmaz olduğu da vurgulanmakta. Kriz sonrası her ne kadar belli bir toparlanma görülse de, Avrupa "altın çağ"daki ivmeyi bir daha hiç yakalayamadığı da açıkça ortada.

Bu bakımdan, Ayhan Kaya ve Ferhat Kentel'in bu nicel verilerinin gerektiği gibi okunması ve taşları yerine konması aşamasında önemli işlevler yüklendiği vurgulanmalı. Avrupa'nın sosyo-politik yapısı, global ekonomik döngünün öncesini ve güncel durumunu bilmeyi; kitabın uluslararası ilişkiler alanında belli bir düzeydeki birikimle birleştirilerek yorumlanmasını gerekli kılıyor. Uzmanlık ve ilgi alanına göre çok geniş bir okur kitlesine hitap eden bu kitaptan çıkarılacak pek çok ders olduğu açık. Bu yüzden üst düzey bir okuma olarak önerilse de bu çalışmanın "Euro-Türkler" hakkında bilgi edinmek isteyen okurların, araştırmacıların mutlaka başvurması gereken bir kaynak olduğu göz önünde bulundurulmalı.

OSMANLI İMPARATORLUĞU'NDA ÇİNGENELER

Elena Marushiakova-Vesselin Popov, Çeviren: Bahar Tırnakçı,
İstanbul: Homer Kitabevi Yayınları, 2006, 112 sayfa

Yorum: Suat Kolukırık*

Bulgaristan Bilimler Akademisinden iki seçkin bilim insanının, Osmanlı İmparatorluğu döneminde Balkanlarda yaşayan Çingenerler üzerine yaptığı bu çalışmanın, Türkçe'ye çevrilmesi, alanındaki önemli bir boşluğu doldurmaktadır. Eser daha önce *Tsiganitev Osmanskata Imperiia* adıyla Bulgarca, "Gypsies in the Otoman Empire" adıyla da İngilizce olarak (Hatfield: University of Hertfordshire Pres, 2001) yayımlanmıştır. Türkiye'deki Çingene çalışmalarının yeniliği ve Çingenerler üzerine olan literatürün yetersizliği de göz önüne alındığında, çevirisi yapılan bu eserin değeri daha da artmaktadır. Daha da ötesinde, eserin, Çingenerlerin Hindistan'dan çıktıktan sonra, göç ettikleri yerler ve yaşadıkları ülke kaynaklarından birine ait olması nedeniyle, Çingene tarihi açısından yeni tartışma ortamları yaratması kaçınılmaz olacaktır.

Beş ana bölümden oluşmakta olan kitabın Türkçe Önsöz'ü, Osmanlı ve Balkan Çingenerleri üzerine çalışan Sinan Şanlıer tarafından yazılmış. "Balkanlar-Çingenerlerin İkinci Yurdu" adını taşıyan ve giriş niteliğindeki birinci bölümde, yazarların temel tezi, Balkanların Çingenerler açısından ikinci vatan olduğudur. Balkanlara yapılan ilk Çingene göçlerinin 9. ile 11. yüzyıllar arası bir döneme karşılık geldiğine ilişkin kuramlarla birlikte, Batı Avrupa'ya ilk geçişlerin 15. yüzyılı bulduğu belirtilmektedir. Ayrıca bu dönemde Çingenerlerin, Osmanlı İmparatorluğu sınırları içindeki pek çok devlet bünyesinde kalmayı tercih ettiği vurgulanmaktadır. Yazarlarca yapılan diğer bir vurgu da, Balkan bölgesinin ayırt edici özelliğinin, Osmanlı imparatorluğunun rolü dikkate alınmaksızın açıklanamayacak olmasıdır.

"Çingene Göçlerinin Başlangıcı" adını taşıyan ikinci bölüm, Çingenerlerin Hindistan'dan ayrılışları, Balkanlara gelişleri, Bizans İmparatorluğundaki ve Balkan Devletlerindeki Çingenerlerin durumlarına ilişkin açıklayıcı bilgiler sunmaktadır. Bizans İmparatorluğundaki Çingenerlere ilişkin ilk kayıtların "Atsingani" adı altında yapıldığı ve bu adlandırmanın "demirci" anlamı taşıdığına yönelik tartışmalar son derece önemli görünmektedir. Bugün bazı doğu Avrupa ülkelerinde Çingenerleri tanımlamak için kullanılan "Tsigani" sözcüğünün buradan türediği belirtilmektedir. Bölümde tartışılan diğer bir nokta, Mısırlılar tanımlamasına yönelik olarak yapılmaktadır. Yazarlarında belirttiği gibi Çingene adı konusundaki temel sorunlardan birisi, Çingenerleri tanımlama

bağlamında kullanılan farklı adlandırmaların nereden geldiği ve ne anlamı taşıdığına ilişkin elimizde yeteri kadar bilgi bulunmamasıdır.

Üçüncü bölüm, Osmanlının yayılışı ve Anadolu'dan sonra Balkanlara yerleşmesi ve imparatorluk içindeki Çingenerin durumuna ilişkin olarak ele alınmıştır. Çingenerin Osmanlı egemenliği döneminde, ordu hizmetinde bulunarak veya zanaatkârlar olarak yerli halkla birlikte Balkanlara geldiği belirtilmektedir. Bu dönemde belirgin bir özellik Çingene nüfusunun bir kısmının yerleşik yaşama geçmiş olması ve Osmanlı yönetimine vergi vermesidir. Ancak imparatorluk hizmetinde bulunan Çingenerin vergi ödeme açısından diğer Çingene guruplarına karşı daha avantajlı olduğunu öğreniyoruz. Diğer önemli bir nokta, Çingene sancağında, yaşayan Çingenerin vergilendirmeye ve özerkliğe ilişkin genişletilmiş haklara ve özel yasal statüye sahip olmalarıdır. İmparatorluk içindeki Çingene mesleklerine baktığımızda ise müzisyenlerin yanı sıra, tenekeçiler, nalbantlar, kuyumcular, kılıç, soba, ayakkabı, terlik, çivi imalatçısı, deri işçileri, terziler, halıcılar, boyacılar, hırdavatçılar, helvacılar, peynirciler, kasaplar, kebabçılar, bahçıvanlar, katırcılar, bekçiler, gardiyanlar, uşaklar, yeniçeriler, subaşılar, doktorlar ve cerrahların olduğunu görmekteyiz. Bunun dışında, imparatorluk içindeki Çingenerin, Batı Avrupa ülkelerinde yaşayan Çingene guruplarına oranla daha iyi olduğu, kültürel özelliklerini koruyabildikleri ve hatta kapalı bir etnik cemaat olarak kalabildiklerine ilişkin vurgular, yasal statülerini anlatma bağlamında önemli göstergeler olarak yer almaktadır.

İmparatorluk içindeki kargaşa ve yeni bir sürecin başlamasına ilişkin olarak ele alınan dördüncü bölüm, “Osmanlı İmparatorluğu'nun Gerilemesi ve Görkemini Yitirmesi” başlığını taşımaktadır. Bu bölümde dikkati çeken belli başlı konulardan biri, Çingenerin demografik verilerine ilişkindir. Özellikle, Osmanlı imparatorluğu sınırları içindeki Çingene nüfusunun diğer Avrupa ülkelerindeki Çingene nüfusuna oranla fazlalığı belirtilmektedir. Diğer belirgin bir vurgu, imparatorluğun bu döneminde Balkanlardaki devletlerde olduğu gibi, Çingenerde de uyanışın başlamasıdır. 1866 tarihinde İstanbul'da yayınlanan “Gaida” gazetesindeki “Çingener” başlıklı makalenin Çingene liderleri arasında önemli bir etkiye yol açtığı vurgulanmaktadır. Eflak ve Boğdan Çingenerinin köle statüleri ve alt sınıf konumlarının ancak 1856 tarihinden sonra değiştirilebildiğine ilişkin veriler, Çingene tarihi açısından oldukça önemli görünmektedir. 19. yüzyılın sonlarında ise yaşanan büyük Çingene göçleri üzerinde durulmaktadır.

Sonuç niteliğindeki bölüm “Osmanlı İmparatorluğunun Sonu” başlığını taşıyor. Osmanlı İmparatorluğunun sona ermesi ve Mustafa Kemal Atatürk önderliğinde kurulan Türkiye Cumhuriyetiyle birlikte Çingenerin yeni balkan devletlerinin sınırları içerisinde kaldıkları belirtilmektedir. Ayrıca Lazon Antlaşması sonucunda, Türkiye ve Yunanistan

arasında yapılan nüfus mübadelesi uyarınca Çingenerin karşılıklı olarak yer değiştirdiği vurgulanmaktadır. Antlaşma sonucu Türkiye'ye gelen bu Çingene nüfusunun günümüzde yoğun olarak Trakya, Marmara, Ege ve kısmen Karadeniz bölgelerinde yaşayanlar olduğunu biliyoruz.

Son söz olarak uzun bir uğraşın sonucunda ortaya çıkmış olan bu eserin, tarafsız bir anlatımla ve kaynak sunumuyla ele alındığı görülmektedir. Ayrıca Türkçeye çevrilmiş olan bu eserin, Balkanlar ve Osmanlı İmparatorluğundaki Çingenerin durumlarına ilişkin anahtar bir veri niteliği taşıdığı ve yeni çalışmalarına yol açacağı mutlaka belirtilmelidir. Eser, konu üzerinde çalışan araştırmacılar ve Türk okuyucusuna zenginlik katacaktır.

*Öğretim Üyesi
Akdeniz Üniversitesi
Sosyoloji Bölümü
E-posta: suatkolukirik@yahoo.com

ULUSLARARASI GÖÇ KONUSU VE TÜRKİYE ÜZERİNE BİR ALAN ARAŞTIRMASI

Yorum: Nilüfer Pembecioğlu Öcel*

Yurtdışından Gelenlerin Nicelik ve Niteliklerinin Tespitinde Sorunlar, Ahmet İçduygu, Şule Toktaş, Türkiye Bilimler Akademisi Raporları, s. 12, Ankara 2005. 104 s.

UNFPA katkılarıyla yayına hazırlanan bu TUBA raporunda, günümüzün en önemli çalışma ve sorun alanlarından birini oluşturan göç olgusu üzerinde durulmakta. Göç konusu hem yurt içinde hem de yurt dışında oldukça gündemde olan ve uzun süre de gündemden düşmeyecek olan bir konu olarak karşımıza çıkmakta. Kısa ve uzun süreli olarak uzun yıllardır göç alan ve göç veren bir ülke konumunda olan Türkiye'nin verileri, günümüzde ülkemizin politik ve ekonomik konumlandırılmasında son derece titizlikle incelenmesi gereken bir veri tabanı olarak karşımıza çıkıyor. Ulusal ve uluslararası konumda farklı göç türlerinin, sığınmacı ve mülteci hareketlerinin incelenmesi Türkiye'nin geçtiğimiz yıllardaki durumunu ve gelecekteki olası konumunu etkileyecek önemli bakış açıları sergilemektedir. Genelde tüm dünyada güvenilirliği ve geçerliliği olan göç verilerinin toplanması sorunu, ülkemizde de karşımıza çıkmakta ve günümüze de derlenenler oldukça yetersiz görünmektedir. Yurt dışından Türkiye'ye yönelen uluslararası göçün nicelik ve niteliklerinin araştırılmasında, bulgulanmasında karşılaşılan sorunları ele alan bir çalışma olarak eser, Türkiye'ye yönelik gücün son yıllar içindeki görüntüsünün bir özetini vermekte ve ülkedeki uluslar arası göç veri toplama sistemlerini değerlendirmektedir.

Çalışma, pek çok açıdan bir ilki beraberinde getirmekte ve bu alanın aslında ne kadar çok emek ve bilgi eksikliği olduğunu gözler önüne sermektedir. Çalışmanın arka planının ve amaçlarının anlatıldığı birinci bölümden sonra geniş bir ikinci bölümde, eserin öncelikle uluslararası göç verilerinin toplanması ve değerlendirilmesi aşamasında kuramsal/analitik ve uygulamalı ne tür zorluklarla karşılaşıldığını sergilemeyi amaçladığı görülmektedir. Bir alan çalışması olarak Türkiye'yi ele alan çalışma, Türkiye'deki Uluslararası Göç Verileri Üzerine İrdeleme bölümünde, göç konusunda ülkemizin içinde bulunduğu durumu ve karşılaşılan sorunları gündeme getirmektedir. Türkiye'yi ve Uluslararası Göç olgusunu ele alan başlık altında ise, ülkemizden yurtdışına ve yurtdışından ülkemize yönelen göç hareketlerindeki eğilimler ele alınmakta, sonuç olarak uluslararası göçe yönelik politikalarındaki gelişmelerle günümüzdeki göç olaylarının daha geniş bir açıdan görülebilmesi sağlanmaktadır. Türkiye'deki göç olgusunun özellikle olumsuz yönlerinin ele alındığı ve düzensiz göçün tarihsel arka planının sergilendiği bölüm ise göç ile ilgili olarak sorunlu konuları, kaçak ve düzensiz göçleri daha bir belirgin şekilde vurgulamaktadır.

Çalışmanın Türkiye Üzerine Bir Alan Araştırması başlığını taşıyan üçüncü bölümünde ise Türkiye örneklemleri, seçilmiş olan bazı ülke örnekleri ile karşılaştırılmakta, dördüncü bölüm ise tümüyle verileri ve verilerin değerlendirilmesini içermektedir. Van ve İstanbul illerinde gerçekleştirilen alan araştırmasının sonuçları ayrıca bir odak küme çalışması ile desteklenmekte ve sonuçlar Almanya, İngiltere, Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, Macaristan ve Polonya gibi ülkelerin verileri ile karşılaştırmalı olarak değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, uluslararası göç verilerinin toplanma ve aktarılmasının olabildiğince güncel siyasallaşma eğilimlerinin dışında teknik bir kurumsallık içinde oluşturulması gereğinin altını çizen eser, bu verilerin resmi göç istatistikleri dışında da toplanmasının önemine dikkati çekmektedir. Bu noktadan hareketle, üniversitelerin, araştırma merkezlerinin dışında, sivil toplum kuruluşlarının ve belediyelerin de etkin işlevler üstlenmesi gerektiğine dikkati çeken eserin bundan sonra yapılacak olan alan çalışmalarına ışık tutacağına, zengin kaynakçası ile konuya ilgi duyan pek çok kişiye ayrıca çalışma alanı sağlayacağı, gelecekte yapılacak olan göç konusu ile ilgili nicel ve nitel araştırmalara kaynak görevi görerek daha düzenli ve güncel göç verilerinin toplanmasına temel oluşturacağı çok açıktır.

* Öğretim Üyesi

İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi

E-posta: nilocel@istanbul.edu.tr

ŞİRVANÎ'NİN HAKKI ŞİRVANÎ'YE

15. Yüzyıl Osmanlı Mutfağı, Muhammed bin Mahmud Şirvanî. Hazırlayanlar: Mustafa Argunşah, Müjgan Çakır. 2005. 356 sayfa. 21.60 YTL. İstanbul: Gökkuşbu Yayınları

Yorum: Eren Pultar*

Yurtdışında yaşayan ve çoğunluğunu ev kadınlarının oluşturduğu bir grup kadın, internette yemeğe ve yemek pişirmeye dair günlüklerinde yani *blog*'larında her ay “Ye” adlı etkinlikler düzenliyorlar. Daha önce belli bir malzemeyi, bir meyveyi tema olarak alırken, Mart ayındaki Ye etkinliğinin temasını “saray mutfakları” olarak seçtiler. Araştırmalarını yapıp, aynı günlerde bu temaya uygun yemekler pişirdiler. Örneğin İsviçre’de Hülya hanım senbuse, İzmir’de Şaziye hanım me’uniyye, New Jersey’de Alev hanım helva-i sabuni, İzmit’te Binnur Hanım birinç herisesi, Ankara’da Sibel hanım boran-i hasa gibi yemekler pişirdi. Yemekleri fotoğrafladılar, *blog*'larına tarifleri ile birlikte koydular ve birbirlerine “misafir olup” karşılıklı yorumlar yazdılar. Bu etkinlik, son yıllarda Osmanlı yemeklerine merakın nasıl arttığının hoş bir göstergesi.

Osmanlı yemekleri hakkında yazarken, ilk olarak tarihçilerin yemek tariflerine ulaşmakta ne kadar zorlandıklarından bahsetmek gerekiyor. Tarihçiler minyatürlerden, Avrupalıların seyahat günlüklerinden, saray mutfaklarının masraf kayıtlarından yararlanarak kullanılan malzemeler, yenen yemekler, sofraya düzeni hakkında edinebiliyor ve bunlardan yola çıkarak yemeklerin nasıl yapılacağı konusuna çıkarımlarda bulunmaya çalışıyor çünkü yemeklerin nasıl yapıldığını anlatan, yemek tarifi içeren eserler çok sınırlı. Dolayısıyla bu eserler arasında Muhammed bin Mahmud Şirvanî'nin 15. yüzyılın ilk yarısında yazmış olduğu yemek kitabı da çok değerli.

Bu kitabı dar bir akademik çevreden çıkarıp bir yemek kitabı olarak içeriğine ilk olarak dikkat çeken, Stefanos Yerasimos'un 2002 yılında yayımlanan *Sultan Sofraları: 15. ve 16. Yüzyılda Osmanlı Saray Mutfağı*** adlı kitabı oldu. Kitapta 15. ve 16. yüzyıl Osmanlı mutfağı üzerine değerlendirmelerin ardından yer verilen, günümüz ölçülerine ve damak tadına göre uyarlanmış olan 40 yemek tarifininin 38'inde Şirvanî kaynak olarak kullanılmış.

Erciyes Üniversitesi öğretim üyesi olan Mustafa Argunşah, kısmen Yerasimos'un kitap metninden yaptığı çeviriler konusunda karşıt fikirleri olduğundan, kısmen de kitabın Bağdadî'nin 13. yüzyılda yazmış olduğu *Kitab-üt Tabih*'in Arapça'dan Türkçe'ye çevirisi olarak tanıtılmasından duyduğu rahatsızlıktan dolayı, Şirvanî'nin daha önce bir bütün olarak yayınlanmamış olan bu yemek kitabını günümüz Türkçesi'ne çevirmeye karar

vermiş ve Müjgan Çakır'ın da katkılarıyla ortaya *15. Yüzyıl Osmanlı Mutfağı* adlı bu çalışma çıkmış.

15. Yüzyıl Osmanlı Mutfağı dört kısımdan oluşuyor. Giriş bölümünde Muhammed bin Mahmud Şirvanî'nin hayatı, eserleri, yemek kitabı ve kitabı okumada çıkan zorluklar ele alınıyor. Doksan sayfalık birinci bölümde, Şirvanî'nin yemek kitabının günümüz Türkçesi'ne çevrilmiş metni yer alıyor. İkinci bölümde ise aynı metnin Arapça harflerden Latin harflere çevrilmiş, ancak dili değiştirilmemiş olan çeviri yazı hali yer alıyor Kitabın sonunda dil üzerine notlar, yemek temalı, renkli olarak basılmış sekiz minyatür ve sözlük ve dizin bulunuyor.

Giriş bölümünde Muhammed bin Mahmud Şirvanî'nin hayatından çok kısaca bahsedilmiş çünkü hangi yıllar arasında yaşadığından, Şirvan'da doğup doğmadığından bile emin olunmayan bu meşhur hekimin hayatı hakkında yeterli bilgiye sahip değiliz. Ardından Şirvanî'nin Türkçe ve Arapça eserleri ve isim benzerliğinden dolayı araştırmacıların kendisine atfettiği eserler hakkında kısa kısa bilgiler verilmiş. Yemek kitabı daha ayrıntılı olarak ele alınıp, aydınlatılması gerektiğini düşünülen konulara değiniliyor. Şirvanî'nin yemek kitabı için temel aldığı *Kitabü-t-Tabih*, 13. yüzyılda Bağdadî tarafından yazılmış. On bölümden oluşan kitap, Arapça yazılmış. Şirvanî ise yemek kitabını 15. yüzyıl başında Türkçe olarak yazmış. Tek nüshası halen Beyazıt Devlet Kütüphanesi'nde bulunan kitabın başı ve sonu eksik olduğu için, on bir bölümden oluşan kitaba Şirvanî'nin ne ad verdiği bilinmiyor. Dolayısıyla, diğer araştırmacılar gibi *Kitab-üt Tabih* demek yerine kitaptan *Yemek Kitabı* şeklinde bahsediliyor. Aynı sebeple, çalışmaya *15. Yüzyıl Osmanlı Mutfağı* adını uygun görülmüş. Şirvanî, Bağdadî'nin *Kitab-üt Tabih* adlı kitabını Arapça'dan Türkçe'ye çevirmiş. Ancak, iki defa yer alan tarifleri çıkarmak, bazı yemeklerin içeriklerinde değişiklik yapmak, bazı yemek adlarını açıklamalı olarak vermek ve sona yeni tarifler eklemek gibi değişikliklerin yanı sıra, Bağdadî'nin metninde bulunmayan önemli bir ekleme yapmış ve her yemeğin faydalarını ortalama dört ila altı satırda açıkladıktan sonra tarife yer vermiş. Açıklamalı başlıkları, düzenlemeleri, ek tarifleri ve yemeklerin faydaları ile ilgili açıklamaları göz önünde bulundurularak, "kitabın en az yarısının telif" olduğu, kitabı sadece çeviri olarak görmenin Şirvanî'ye haksızlık olacağı savunuluyor. Bu bölümde ayrıca Şirvanî'nin daha önceki bir eseri olan *Sultaniye*'de yemek kültürüne dair yazdıkları, kitapta tarifi verilen yemeklerin Arap yemeği olmayıp Anadolu'da ve Osmanlı Sarayı'nda da yapıldığı anlatıyor ve şimdikiye dek *Yemek Kitabı*yla ilgili yapılan veya kitaptan bahseden çalışmalar listeleniyor.

Birinci bölüm, yani *Yemek Kitabı*'nın çeviri metni 254 tariftten oluşuyor. Bu metin, yemeklerin gruplanması, faydaları konusunda yazdıkları ve yemeklerin kendiler açısından oldukça ilginç. On bir bölüme ayrılan metinde bölümler yemekleri şu şekilde

gruplandırılıyor: “ekşi yemekler”, “yoğurttan, keşten, süttten yağılan yiyecekler”, “çorbalar, kalyeler, kavurmaların ve bunlara benzer yiyecekler”, “herise ve tandırda pişirilen buna benzer yiyecekler”, “mutaccanat, bevarid, senbuse ve bunlara benzer yiyecekler”, “kurutulmuş ve taze balıklar”, “turşular”, “çeşitleriyle cuzablar ve habiseler”, “helvalar ve "kadayıflar”, “huşknanlar ve bunlara benzer yiyecekler”. Günümüzde alışık olmadığımız bu grupta, metnin sonuna sonradan eklenen yemek tariflerine uygulanmamış. Yemek tariflerinden de anlaşılabilceği gibi o dönemde farklı malzemeler, özellikle de çok daha çeşitli baharatlar kullanılıyor, yemek pişirmeye çok daha fazla zaman ve emek harcanıyor. Faydaların da açıklandığı yemek tariflerine “ekşi yemekler” bölümünden bir örnek:

Nirbac

Faydaları: Yiyecekleri sindirir, iştahı açar beyni ve mideyi kuvvetlendirir; vücuttaki iltihabı, kırgınlığı, tutukluğu giderir; akli ve anlamayı artırır, zehirli yiyeceklerin zararlarının kalbe ulaşmasını engeller, piliçle veya oğlak etiyle pişirildiğinde hummaya son derece iyi gelir.

Tarifi: Yağlı et adete uygun bir şekilde kesilir; üzerine biraz tuz ve sıcak su eklenerek çömleğe konur. Kaynatılır; kaynadıkça köpüğü alınır. Köpüğü tamamen alındıktan sonra iki üç baş soğan ve gerektiği kadar havuç doğranır. Üzerine biraz kuru kişniş, tarçın, biber, mastika, zenfecil ve yaş nane eklenir. Kaynatılır. Et pişmeye yaklaştığında, siyah et alınır, iyice dövülür ve baharatlarla bu etten köfteler yapılır. Bu köfteler çömleğin üzerine dizilir. Daha sonra biraz nar ve üçte biri kadar kara üzüm birlikte dövülür; biraz su eklenerek ezilir, süzülür ve çömleğe kaynamaya bırakılır. Bundan sonra bir avuç temizlenmiş, kabuğu soyulmuş ceviz içi ve biraz kuru nane eklenir. Piştikten sonra üzerine biraz gül suyu serpilir, çevresi silinir, kıvama gelinceye kadar kor üstünde bırakılır, sonra indirilir, yenir. (s. 58)

İkinci bölüm, kitabın çeviri yazılı metninden oluşuyor. Bu bölümde dipnotlar koyarak Türkçe yazmadaki yazım farklarını, yanlış harekelendirildiğini veya yanlış yazıldığını düşündüğü sözcükleri, gereksiz tekrarları, Arapça yazmada bölümlerin nerede başladığını açıklamışlar. Giriş bölümündeki bir açıklamaya göre “(e)ser öyle sade bir dille yazılmıştır ki bugün bile günümüz Türkçesi’ne çevirmeden altı yüzyıl evvelki biçimiyle okunup anlaşılması mümkündür.” Aşağıdaki kurabiye tarifinden görülebileceği gibi, orijinal metin kolaylıkla takip edilebiliyor:

Terkib-i gurabi

şeker bir vukiyye, elenmiş un bir vukiyye, kuyruk yağı bir vukiyye, yağı eridp, bir tepsi içine koyup, üzerine mşkl gllab saup, elile karışdura ta şol kadar ki kabarcık kabarcık ola, ba'de şekeri unıla karışdurup yagun üzerine koyup yagura, tamam yogrulıcak uvak kurslar edüp tepsi içine düzüp furunda bişre. (s. 244)

15. *Yüzyıl Osmanlı Mutfağı* kitabı yemek meraklılarından ziyade tarihçilere hitap ediyor. Zira, gerek malzemeler, gerek ölçüler, gerekse de yemeklerin gerektirdiği emek açısından yemek kitabı olarak kullanımını oldukça zor. Başka birkaç esere kaynaklık etmiş olan bir kitabın tamamının çevrilmesi, önemli bir boşluğu doldurmuş. Bir taraftan şirvani'nin bu eseri ve genelde Osmanlı mutfağı hakkındaki tartışmaların zenginleşmesi için zemin sağlayacağını mit ediyoruz. Argunşah, nsznde "*Sultan Sofraları* adlı kitabı yayımlanınca yaptığım eleştiriler zerine (Stefanos Yerasimos'la) yazışmaya başlamıştık... şirvani'nin kitabın yayıma hazırladığını... eleştirilerim üzerine eserini geri çekmeye karar verdiğini söylemişti, sözünde durdu. Fakat bu kitabın yayımladığını göremedi" diyor. Grebilseydi diyalogları nasıl devam ederdi bilemeyeceğiz ancak başka tarihçilerin diyalogu devam ettirme amacıyla görüşlerini ve değerlendirmelerini duymak isteriz. Diğer bir taraftan kitabın Osmanlı mutfağına ilginin Ye gibi etkinliklerle veya farklı açıdan incelemelerle çeşitlenmesine katkıda bulunacağını mit ediyoruz. Örneğin sağlıklı beslenmenin öneminin ve tıpta doğal yollarla tedavinin tekrardan keşfedildiği bu dönemde yemeklerin faydaları konusundaki açıklamaların bir beslenme uzmanı tarafından değerlendirilmesi, günümüz beslenme bilgileri açısından bir geçerliliği olup olmadığının incelenmesi ilginç olabilir.

*Kültür Araştırmaları Derneği

** *Sultan Sofraları: 15. ve 16. Yüzyıl Osmanlı Saray Mutfağı*, Stefanos Yerasimos. 2002, 146 sayfa. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları

BİLDİRİ ÇAĞRILARI...

“Enerji ve Kültür” başlıklı sempozyum

7-8 Şubat 2007

Enerji ve Toplum Merkezi

Esbjerg, Danimarka

Enerji kullanımını kültürel açıdan inceleyen sempozyuma, mimarlık, dekorasyon, tüketici kültürü, çalışma kültürü, aydınlatma tarihi, ısıtma tarihi, havalandırma, motorlu araçlar ve ulaşım, enerji ve cinsiyet, enerji tasarrufu, enerji ve zenginlik gibi konular üzerinde hazırlamayı planladığınız çalışmalarınızın özetleri ve özgeçmişinizle birlikte 1 Eylül 2006 tarihine kadar başvurabilirsiniz. Ayrıntılı bilgi ve başvuru için:

Mogens Rüdiger

E-posta: rudiger@ihis.aau.dk

<http://www.ces-network.com>

CAA 2007 Buluşması: “Ortadoğu ve Civarında Fotoğrafçılık”

14-17 Şubat 2007

New York, ABD

College Art Association of America (CAA) tarafından düzenlenen “Ortadoğu ve Civarında Fotoğrafçılık” başlıklı toplantıya katılmak için, 19. yüzyıldan günümüze dek Ortadoğu kültürünün, insanların, coğrafyasının ve tarihinin fotoğraflarda resmedilişini inceleyen araştırma önerilerinizi aşağıdaki adrese gönderebilirsiniz:

David Prochaska

E-posta: dprochas@uiuc.edu

<http://www.collegeart.org/pdf/2007-call-papers.pdf>

Uluslararası Zaman Çalışmaları Topluluğu
“Zaman: Kısıtlamalar ve Zorlamalar” başlıklı sempozyum

28 Temmuz – 3 Ağustos 2007
Asilomar Konferans Merkezi

Monterey, California, ABD

Zaman kavramını farklı disiplinler açısından ele alan çalışmalarınızın özetlerini 30 Haziran 2006 tarihine kadar aşağıdaki adrese iletebilirsiniz:

E-posta: ISST@studyoftime.org
<http://www.studyoftime.org/Conference/default.aspx>

“Cinsiyet Rollerinin İcrası” başlıklı disiplinlerarası kadın çalışmaları sempozyumu

22–24 Şubat 2007
Middle Tennessee Devlet Üniversitesi
Murfreesboro, ABD

Kadın çalışmalarını farklı disiplinler açısından inceleyen “Cinsiyet Rollerinin İcrası” başlıklı disiplinlerarası kadın sempozyum için tek yazarlı makaleler, paneller, posterler ve yuvarlak masa toplantıları için konu önerileri beklenmektedir. Detaylı bilgiyi aşağıdaki adresten edinebilirsiniz:

Elyce Rae Helford
E-posta: womenstu@mtsu.edu

“Uluslararası Perspektifler: Irk, Etnisite ve Dinin Kesişimleri” başlıklı sempozyum

15-17 Kasım 2006
Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul

Boğaziçi Üniversitesi ve Etnik Araştırmalar Birliği'nin ortaklaşa düzenleyeceği “Uluslararası Perspektifler: Irk, Etnisite ve Dinin Kesişimleri” başlıklı sempozyuma bildiri özeti göndermek için son tarih 15 Temmuz 2006 olarak belirlenmiştir. Ayrıntılı bilgi için:

E-posta: bu_naes_conf@boun.edu.tr
http://www.bu_naes_conf.boun.edu.tr

“Da Vinci’den Derrida’ya: Disiplinlerarası açıdan Şifre Çözme” başlıklı sempozyum

27 Ekim 2006

Teksaş A&M Üniversitesi

Teksaş, ABD

Sosyal ve beşeri bilimlerin tüm dallarındaki çalışmalara açık olan sempozyum için panel ve makale önerilerinizi 16 Ağustos 2006 tarihine kadar aşağıdaki adrese iletebilirsiniz:

Andrea Miller

E-posta: egad06@yahoo.com

MAKALE ÇAĞRILARI...

Kadın alışmaları Dergisi

İstanbul

Hakemli bir dergi olan *Kadın alışmaları*'nın "Türkiye'de Kadın alışmaları" konulu Eylül-Aralık 2006 sayısında yer almasını istediğiniz yazılarınızı 20 Eylül 2006 tarihine kadar aşağıdaki adrese iletebilirsiniz:

Kadın alışmaları Dergisi

Kısıklı Mah. Alemdağ Cad. Yan Yol Sok.
SBK İş Merkezi No: 5 Kat: 1
skdar 34692 İstanbul
Tel: 0216-481 30 23
E-posta: editor@ibbkkm.org

Kıbrıs alışmaları Dergisi

Doğu Akdeniz Üniversitesi
Gazimagosa, KKTC

Kıbrıs alışmaları Dergisi'nde yer almasını istediğiniz, Kıbrıs dil ve kültürüne ilişkin Türkçe veya İngilizce çalışmalarınızı veya kitap yorumlarınızı aşağıdaki adreslere iletebilirsiniz:

Özlem Çaykent (Editör)
Sanat ve Bilimler Fakültesi
Tarih Bölümü
Gazimagosa, K.K.T.C.
Mersin yolu 10, TÜRKİYE

E-posta: ozlem.caykent@emu.edu.tr
İlgili web sitesi: <http://jcs.emu.edu.tr>

Tel.: 90-392-630-1327
Faks: 90-392-365-2865
Genel e-posta: jcs@emu.edu.tr

Radikal Tarih Dergisi

Radikal Tarih Dergisi (Radical History Review), “Eşcinsellerin Geleceği: Homonormativite Meselesi” konulu 100. sayısı için makale çağırısı yapmaktadır. Makale özeti göndermek için son tarih 15 Ağustos 2006 olarak belirlenmiştir. Makale yazım kurallarına ve konu başlıkları hakkında ayrıntılı bilgi için:

E-posta: rhr@igc.org

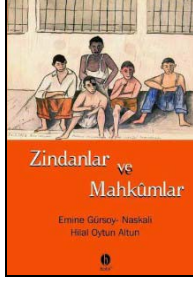
YENİ YAYINLAR...

**Beylikten İmparatorluğa
Osmanlı Denizciliği**

İdris Bostan

İstanbul: Kitap Yayınevi, Nisan 2006, 380 sayfa, 25 YTL

Bir kara devleti olarak tarih sahnesine çıkan Osmanlılar kısa sürede denizle tanıştılar ve onu eski sahiplerinden yavaş ama emin adımlarla teslim aldılar. Karadeniz ve Akdeniz adlarıyla yeniden tanımladıkları iki büyük denize sahip ve hâkim oldular. Artık Osmanlı padişahları “sultân/hâkanü'l-bahreyn” olarak anılıyordu. Akdeniz’de öylesine güçlülerdi ki, iki donanmayı birden sefere gönderebiliyorlardı. II. Bayezid devrinde Kızıldeniz’de baş gösteren ve mukaddes toprakları denizden tehdit eden Portekiz tehlikesi karşısında Memlûkler Osmanlı devletinden yardım istiyor, Osmanlı denizcileri açık denizlere yöneliyordu. Barbaros Hayreddin Paşa’nın Preveze’de Akdeniz hâkimiyetini kesinleştirdiği yıl, Mısır Beylerbeyi Hadım Süleyman Paşa donanmasıyla Süveyş’ten çıkıp Yemen’i fethederek Hindistan’a gidiyor ve Kanuni, bizzat çıktığı Boğdan seferinde Bender’i fethediyordu. 1538 tarihli Bender kitabesine göre artık o, “bahr-ı frenk ve mağrib ve Hind” denizlerinde “gemiler yürüten” bir sultandı. Doğu ve Uzakdoğu’nun ünlü baharat ticaret yolu Osmanlıların müdahalesi sayesinde Portekiz’in bütün çabalarına rağmen eski güzergâhını korumaya devam etti. Osmanlı donanması çoğu kez İspanya, Venedik, Fransa, Papalık, Ceneviz, Napoli ve Malta gibi denizlerde söz sahibi devletlerin oluşturduğu müttefik Haçlı donanmaları ile tek başına mücadele etti. Bu kitap, Osmanlı deniz politikaları, deniz teknolojisi ve ticaretini ele alan makalelerden oluşuyor. Makalelerin dayandığı Osmanlı belgelerinin çokluğu Osmanlı devletinin denizlere gösterdiği ilginin de bir işareti. 16. yüzyıl sonrasına ait yüzlerce tersane muhasebe defteri, gemi inşası ile ilgili malzemelerin kaydedildiği belgeler, gemilerin donanımı, mürettebatı ve onların yiyecek-giyecek ihtiyaçlarının sağlanması hakkındaki sayısız evrak araştırmacılarını bekliyor. Sadece denizciliğin siyasi tarihini değil, deniz teşkilatını ve deniz ticaret tarihini de aydınlatacak özellikte olan bu engin belge hazinesini doğru okumak ve anlamlandırmak bizi sağlıklı sonuçlara ulaştıracak.

Zindanlar ve Mahkûmlar

Emine Gürsoy-Naskali ve Hilal Oytun Altun (Editörler)

Babil Yayınları

İstanbul, Şubat 2006

Zindanlar ve Mahkûmlar F tipi koğuşların uygulandığı ve tartışıldığı günümüzde, hapishanelere birer mekan olarak bakmamızı, hapishane mekanlarının tarihini gözden geçirmemizi, değişim süreçlerini değerlendirmemizi ve hükümlü üzerindeki etkilerini görmemizi sağlıyor.

Mahkûmun cezasını çektiği mekanlar; hapishane, sürgün yeri, zindan, kalebent, cezirebent, kinlik, tutukevi, esir kampı, açık hapishane gibi birçok isimle karşımıza çıkıyor ve hapishane kavramının kendine özgü doğal kültürü oluşuyor. Oluşan kültür; edebiyatı, dili, argosu, mizahi ve türküsü ile karşımıza çıkıyor.

Hapishane kavramını, tarihini ve kültürünü her yönüyle inceleyen *Zindanlar ve Mahkûmlar*, ele aldığı konularla vazgeçilmez bir kaynak kitap olarak okuyucuya sunuluyor.

Modern Türklük Araştırmaları Dergisi Mart 2006 Sayısı

Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi, Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümünün e-dergisi Modern Türklük Araştırmaları Dergisi'nin Mart 2006 Sayısı çıktı.

Derginin bu sayısında Türk dili, tarihi, edebiyatı ve sosyo-kültürel yapısı ile ilgili yazılar yer alıyor:

Salican Cigitov'un "Modern Kırgız Edebiyatına Dair" ve Gülzura Cumakunova'nın "Türkçeyi Türkçeye Anlatmak: Türkçe-Kırgızca Sözlük'ün Neşrinden Sonra" başlıklı araştırmaları Kırgız Türkçesi ve edebiyatı odaklı.

E. Bacanlı ve N. Yetkin'in makaleleri Türkiye Türkçesi'nin iki farklı boyutta pragmatik tahlilini içeriyor. Bacanlı dolaylılık işaretleyicilerinin pragmatik anlamlarını örnek söylemler temelinde tahlil ederken, Yetkin Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne girebilmiş parlamenterlerin politik söylemlerindeki değer indirgemenin pragmatik tahlilini yaparak Türkçe'nin retoriğine giriyor. M. Öner, Ö. Yaylagül, T. Yıldırım Türk dilinin tarihsel ürünlerine linguistik ve filolojik açıdan yaklaşan makalelerle aramızda.

Türkolog Gülşen Seyhan Alışık, Şeybânîler Dönemi araştırmaları için döneminden bir kaynağı Fazlullâh Ruzbihân-i Huncî'nin Mihmân-Nâme-i Buhârâ adlı eserini tanıtırken, tarihçi Türkolog Üçler Bulduk ise, Doğu Türk sahasından Türk siyasî ve sosyal tarihi araştırmaları kadar Türk dili araştırmaları için de pek önemli bir diğer kaynak türünü, Türk sivil belgeler külliyyatı içinden altı satış senedini ilk kez burada bilim âleminin bilgisine sunuyor ve bu satış senetlerini dil – mülkiyet – ideoloji üçgenine yerleştirerek işliyor.

Sarı Uygur Türklerinin sosyo-kültürel yapısı alanında uzmanlaşmış toplum bilimci Türkolog Abdureşit Celil Qarluq ise, "Sarı Uygurların Türkiye Türklerine Yönelik Tutumları" başlıklı makalesiyle alanda yaptığı sosyolojik araştırmalarının sonuçlarının bir kısmını bizlerle paylaşıyor.

Derginin bu sayısında da yeni çıkan kitap tanıtımları yer alıyor.

Derginin yeni sayısına aşağıdaki adresten ulaşmak mümkün:

<http://mtad.humanity.ankara.edu.tr/III-1Mart2006.php>

İNTERNET SİTELERİ

CSeARCH: Kültürel Çalışmalar E-Arşivi

<http://www.culturemachine.net/csearch>

Cornell Üniversitesi tarafından hazırlanan ve kültürel çalışmalar ve kültürel teori alanlarında parasız arşiv olarak hizmet veren site basılmış ve basılacak olan makaleler kapsamaktadır.

GEÇTİĞİMİZ İKİ AY...

1 Mart... Osmanlı Bankası Müzesi, Voyvoda Caddesi İktisat Tarihi Toplantıları kapsamında, Boğaziçi Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi Hakan Yılmaz “Avrupa ve Türkiye: Karşılıklı Şüpheler” başlıklı bir konferans verdi. Konferansta Yılmaz, her iki tarafın şüphecilik alanının kesiştiği ve birbirini beslediği temalar ile birbirlerinden bağımsız oluşan noktalar üzerinde durdu.

1 Mart... Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mimarlık Bölümü'nün düzenlediği konferansta aynı bölümde öğretim üyesi olan Lale Özgenç “Anadolu'daki Geç Dönem Antik Evlerde Toplanma ve Yemek Yeme” başlıklı bir konuşma yaptı.

1 Mart... Indiana Üniversitesi Osmanlı ve Modern Türkiye Kürsüsü'nün üniversitenin Bloomington Kampusu'nda düzenlediği “İslam ve Siyaset: Küresel Fethullah Gülen Hareketi” başlıklı sempozyumda Türkiye ve ABD'den bilim adamları bildirilerini sundular.

1 Mart... Yeditepe Üniversitesi Felsefe Bölümü Konferansları kapsamında Finlandiya'daki Turku Üniversitesi Öğretim Üyesi Stephen Evans “Homeros Okuması” başlıklı bir konuşma yaptı.

3 Mart... Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü Cumhuriyet Tarihi Söyleşileri kapsamında üniversitenin öğretim üyelerinden Mehmet Şahingöz “Son Gelişmeler Işığında Afganistan” başlıklı bir konuşma yaptı.

7 Mart... Yeditepe Üniversitesi Antropoloji Bölümü'nün düzenlediği kolokyum serisi kapsamında Wall Street Journal gazetesi İstanbul Temsilcisi Hugh Pope “Evlad-ı Fatihan: Türk Dünyası'nda Seyahatlerden İzlenimler” başlıklı bir konuşma yaptı.

8 Mart... Osmanlı Bankası Müzesi, Voyvoda Caddesi İstanbul Sohbetleri kapsamında, Yrd. Doç. Dr. Derin Öncel “Osmanlı Konutunun Gelişim Sürecinde Galata Apartmanları” başlıklı bir konferans verdi. Konferansta Öncel, 19. yüzyılın üçüncü çeyreğinden itibaren Osmanlı konutunun gelişim sürecinde, özellikle Beyoğlu bölgesinde yapılmaya başlanan apartman konutlarının Galata'daki örnekleri üzerine yapılan çalışma aktardı.

8 Mart... Yeditepe Üniversitesi Felsefe Bölümü Konferansları kapsamında Almanya'daki Tübingen Üniversitesi Öğretim Üyesi Matthias Bormuth “Özgürlük ve Gereklik Arasında: Beyin Araştırmasına Karl Jaspers'in Katılımı” başlıklı bir konuşma yaptı.

9 Mart... Boğaziçi Üniversitesi Avrupa Çalışmaları Merkezi'nin "Üyelik: Türkiye-Avrupa Birliği ve İşçilerin Serbest Dolaşımı" başlıklı bir toplantı düzenledi. Toplantıda, Göçmen Hukuku Merkezi ve Avrupa Politika Çalışmaları Merkezi'nde araştırmacı Elspeth Guild bir konuşma yaptı.

9 Mart... "Orta Asya'daki Sosyal Değişimi Yargılamak" başlıklı sempozyum Columbi Üniversitesi'nde gerçekleşti.

9 Mart... Kadir Has Üniversitesi Kültür ve Edebiyat Söyleşileri dizisi kapsamında gazeteci Hugh Pope "Türk Dünyası'nı Yeniden Düşünmek: Eski İpek Yolu'nda Yeni Bağlantılar ve Maceralar" başlıklı bir konuşma yaptı.

9 Mart... Kırgızistan Dışişleri Eski Bakanı Aksar Aytmatov, Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde "Orta Asya'ya Meydan Okumak: Yeni Trendler ve Karşılaşmalar" başlıklı bir konferans verdi.

13 Mart... Osmanlı Bankası Müzesi, 16 Kasım 2005 - 31 Mart 2006 tarihleri arasında ev sahipliği yaptığı İstanbul'da Ölüm sergisi nedeniyle düzenlenen söyleşiler kapsamında, Cumhuriyet Üniversitesi Öğretim Üyesi Şeref Boyraz'ı konuk etti. Söyleşide Boyraz'a "İstanbul'da Ölüm" sergisinin küratörü Edhem Eldem de eşlik etti.

14 Mart... Bilkent Üniversitesi Rusya Araştırmaları Merkezi'nce düzenlenen konferansta Rusya Federasyonu'nun Ankara Büyükelçisi Petr V. Stegny "Rusya ve Türkiye" başlıklı bir konuşma yaptı.

14 Mart... Yeditepe Üniversitesi Antropoloji Bölümü'nün düzenlediği kolokyum serisi kapsamında Hacettepe Üniversitesi Antropoloji Bölümü Öğretim Üyesi Suavi Aydın "Antropolojide Metod ve Araştırma Sorunları" başlıklı bir konuşma yaptı.

15 Mart... Osmanlı Bankası Müzesi, Voyvoda Caddesi Toplantıları kapsamında düzenlenen "Müzik ve Edebiyat" söyleşilerinde, Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Öğretim Üyesi Metin Ülkü "Claude Debussy'nin Müziğinde Dönemin Empresyonist Sanat ve Edebiyatının Etkileri" başlıklı bir sunum gerçekleştirdi.

16 Mart 2006... "İstanbul'un Yeni Müzeleri Ve Müzeciliğin Değişen Yüzü" başlıklı sempozyum Bahçeşehir Üniversitesi'nde yapıldı. Sempozyumda İstanbul'da son yıllarda peş peşe açılan müzelerin mimari biçimlenişlerinin yanı sıra koleksiyon ve yönetim boyutuyla da ele alındı.

17-18-19 Mart... İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Çanakkale Vakfı'nın ortaklaşa düzenlediği "Uluslararası Çanakkale Kongresi" İstanbul'da düzenlendi.

18 Mart... Osmanlı Bankası Müzesi'ndeki "Çağdaş Türkiye Tarihi" seminerleri kapsamında, İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Üyesi Fatmagül Berktaş, "Feminizm" konulu bir konferans verdi.

21 Mart... Yeditepe Üniversitesi Antropoloji Bölümü'nün düzenlediği kolokyum serisi kapsamında Hacettepe Üniversitesi Antropoloji Bölümü Öğretim Üyesi Sibel Özbudun "Antropolojide Kuram(lar) : Bir Bakış" başlıklı bir konuşma yaptı.

21 Mart... Emekli Büyükelçiler Gündüz Aktan ve Öner Lütem, Columbia Üniversitesi'nde "Osmanlı İmparatorluğu'nda Azınlıklar" başlıklı bir seminer verdiler.

22 Mart... İstanbul'daki Alman Şarkiyat Enstitüsü'nde düzenlenen toplantıda Galatasaray Üniversitesi'nden Didem Danış, "Elmadağ: Değişen Semt" başlıklı bir sunum yaptı.

22 Mart... İstanbul Fransız Kültür Merkezi'nin düzenlediği "Bizans Uygarlığı'na Çapraz Bakışlar" konferans dizisi kapsamında Aix-Marseille I Üniversitesi'nde Bizans Tarihi profesörü olan Elisabeth Malamut "I. Alexis hükümdarlığında Konstantinopolis" başlıklı bir konuşma yaptı.

22 Mart... Yeditepe Üniversitesi Felsefe Bölümü Konferansları kapsamında Ortadoğu Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi Ayhan Sol "Bilim Topluluğunun Yapısı ve Bilim Etiği ile İlintisi" başlıklı bir konuşma yaptı.

23 Mart.. İslam Araştırmaları Merkezi (ISAM) tarafından düzenlenen konferansta Tennessee Üniversitesi'nde tarih profesörü olan Wilfred Mc Clay "Amerika'da Din ve Devlet Ayrımı" başlıklı bir konuşma yaptı.

24 Mart... Osmanlı Bankası Müzesi'nin, Alpha Bank ve Boğaziçi Üniversitesi Tarih Bölümü'nün işbirliğiyle düzenlediği "Ege'nin İki Kıyısında Ekonomi ve Toplum" seminerleri, İlay Romain Örs'ün "Kimlik ve Kent: Atina'daki İstanbullu Rumlar (Polites)" başlıklı sunumuyla devam etti. Örs konuşmasında, artık büyük çoğunluğu Atina'da yaşayan İstanbullu Ortodoks Hıristiyan bir cemaat olan Rum Polites üzerine yaptığı araştırmayı sundu.

24-25 Mart... Wisconsin-Madison Üniversitesi'nin Uluslararası İslam Sempozyumu "Çatışmaya Karşı Diyalog: Küreselleşme Çağında İslam" başlığıyla gerçekleşti.

25 Mart... Sanat Tarihi Derneği'nin Caddebostan Kültür Merkezi'nde düzenlediği konferansta Hülya Tezcan "Osmanlı Sarayının Çocukları: Şehzadeler, Hanım Sultanlar Yaşamları ve Giyimleri" başlıklı bir konuşma yaptı.

27 Mart... Boğaziçi Üniversitesi Avrupa Çalışmaları Merkezi'nin düzenlediği "Aptalların Sosyalizmi: Avrupa Anti-Semitizminin Sol Kökenleri" başlıklı söyleşide Pittsburgh Üniversitesi Öğretim Üyesi, sosyolog ve tarihçi William Brustein bir konuşma yaptı.

28 Mart... Yeditepe Üniversitesi Antropoloji Bölümü'nün düzenlediği kolokyum serisi kapsamında Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Halkbilim Bölümü Öğretim Üyesi Muhtar Kutlu "Etnografik Araştırmada Etnofotografik Yaklaşım" başlıklı bir konuşma yaptı.

28-30 Mart... Etnisite ve Milliyetçilik Araştırmaları Derneği'nin her yıl düzenlediği sempozyumun on altıncısı "Uluslar ve Geçmişleri: Geçmiş Temsil Etmek, Geleceği Kurgulamak" başlığıyla Londra Ekonomi Okulu'nda (London School of Economics) düzenlendi.

29 Mart... Yeditepe Üniversitesi Felsefe Bölümü Konferansları kapsamında Bilgi Üniversitesi Öğretim Üyesi Kaan Ökten "Varlık ve Zaman'da 'Ölüm'" başlıklı bir konuşma yaptı.

30 Mart... Osmanlı Bankası Müzesi Sineması'nda "Toplumsal Hafıza/Belgesel Sinema" teması altında, "Süryoyo" adlı Türk yapımı belgesel gösterildi. Süryani âdet ve ayinlerine değinilen belgeselin ardından, tarih, kültür araştırmacısı, yazar ve papaz Gabriyel Akyüz, "Günümüzde Süryaniler ve Süryani Kültürü" başlıklı bir söyleşi gerçekleştirdi.

4 Nisan... Yeditepe Üniversitesi Antropoloji Bölümü'nün düzenlediği kolokyum serisi kapsamında Yeditepe Üniversitesi Antropoloji Bölümü Öğretim Üyesi Ali Yaman "Türkiye'de ve Orta Asya'da Yesevi Topluluklar: Aleviler – Laçiler" başlıklı bir konuşma yaptı.

5 Nisan... İstanbul'daki Alman Şarkiyat Enstitüsü'nde düzenlenen toplantıda Mimar Sinan Üniversitesi'nden Aslı Öğüt-Erbil ve Tansel Erbil "Galata Port: Tartışılan Liman Projesi" başlıklı bir sunum yaptılar.

5 Nisan... Yeditepe Üniversitesi Felsefe Bölümü Konferansları kapsamında Bilkent Üniversitesi Öğretim Üyesi Zafer Aracagök “Gilles Deleuze: Gürültüden Sese” başlıklı bir konuşma yaptı.

7 Nisan... Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü Cumhuriyet Tarihi Söyleşileri kapsamında üniversitenin öğretim üyelerinden Kemal Çiçek “Amerikan Belgelerinde Ermeni Sorunu” başlıklı bir konuşma yaptı.

12 Nisan... Yeditepe Üniversitesi Felsefe Bölümü Konferansları kapsamında Sabancı Üniversitesi Öğretim Üyesi Cihan Saçlıoğlu “Felsefenin Kuantum Mekaniksel Temelleri” başlıklı bir konuşma yaptı.

18 Nisan... Yeditepe Üniversitesi Antropoloji Bölümü’nün düzenlediği kolokyum serisi kapsamında Yeditepe Üniversitesi Antropoloji Bölümü Öğretim Üyesi Hande Birkalan Gedik “Metafor Olarak Antropoloji: Levi Strauss Gezmeyi Bırakınca” başlıklı bir konuşma yaptı.

19 Nisan... Yeditepe Üniversitesi Felsefe Bölümü Konferansları kapsamında Yeditepe Üniversitesi Öğretim Üyesi Özge Ejder “20. Yüzyılda Diyalektik Eleştirileri” başlıklı bir konuşma yaptı.

19 Nisan... Gürcistan’ın Çatışmaların Çözülmesinden Sorumlu Devlet Bakanı Georgi Khaindrava Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kültür Kongre Merkezi’nde “Ahıska Türkleri’nin Gürcistan’a Dönüşü” başlıklı bir konuşma yaptı.

19 Nisan... Osmanlı Bankası Müzesi, Voyvoda Caddesi Toplantıları kapsamında düzenlenen Müzik ve Edebiyat söyleşilerinde, müzikolog Elif Damla Yavuz Puşkin ve Ulusal Rus Operası başlıklı bir söyleşi gerçekleştirdi.

20 Nisan... Erciyes Üniversitesi tarafından “Osmanlı Toplumunda Birlikte Yaşama Sanatı: Türk-Ermeni İlişkileri Örneği” başlıklı bir sosyal araştırmalar sempozyumu düzenlendi.

21 Nisan... Marmara Üniversitesi Tarih Bölümü tarafından düzenlenen “Bilimin Işığında Ermeni Sorunu Sempozyumu”, üniversitenin Göztepe Kampusu’nda gerçekleştirildi.

21-22 Nisan... Tarih Vakfı, Antalya Kültür Sanat Vakfı ve Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından ortaklaşa düzenlenen “Kent Müzeleri Uluslararası Sempozyumu” Antalya’da gerçekleştirildi.

24-26 Nisan... Boğaziçi Üniversitesi'nde 24 - 26 Nisan 2006 günlerinde IDEA (İngiliz Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Derneği) konferansı düzenlendi.

25 Nisan... Yeditepe Üniversitesi Antropoloji Bölümü'nün düzenlediği kolokyum serisi kapsamında İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Müzikoloji Bölümü Öğretim Üyesi Songül Karahasanoğlu Ata "Günümüzde Halk Müziği ve Alan Araştırması" başlıklı bir konuşma yaptı.

26 Nisan... Yeditepe Üniversitesi Felsefe Bölümü Konferansları kapsamında Muğla Üniversitesi Öğretim Üyesi Doğan Özlem "Tarihselcilik ve Hermeneutik"

26-28 Nisan... "Muğla Üniversitesi Dokuzuncu Sosyoloji Günleri" üniversitenin Ahmet Altıntaş Konferans Salonu'nda gerçekleşti.

26 Nisan... Osmanlı Bankası Müzesi, Voyvoda Caddesi Toplantıları kapsamında düzenlenen Obje ve Ritüel söyleşilerinde, arkeolog Ömür Tufan "Japon Porselenleri" başlıklı bir söyleşi gerçekleştirdi.

26 Nisan Çarşamba günü, saat 18:30'da gerçekleştirilecek. Konuşmada, Topkapı Sarayı'nda ve başka Osmanlı saraylarında bulunan Japon porselenlerinin tarihçelerine ve özelliklerine değinilecek.

27-28 Nisan... Türkevi Araştırma Merkezi ve Avrupalı Türk Demokratlar Birliği tarafından düzenlenen "Euro-Türkler ve Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne Entegrasyonu" başlıklı sempozyum Bilgi Üniversitesi'nde yapıldı.

MESAJ PANOSU...

H-Nationalism kuruldu

Milliyetçilik konusuna ilgi duyan araştırmacı ve akademisyenleri bir araya getirmeyi amaçlayan H-Net Network (iletişim ağı) kuruldu. H-Nationalism iletişim listesi, Güney Kaliforniya Üniversitesi ve Etnisite ve Milliyetçilik Araştırmaları Derneği (ARENA) tarafından destekleniyor. Liste, Ian Binnington, Eric Zuelow, David Prior ve Eric Rose tarafından yönetiliyor. Ayrıntılı bilgi için: <http://www.h-net.org/~national> adresine bakabilirsiniz.

Ian Binnington

E-posta: binningt@mail.h-net.msu.edu

KÜNYE

bülten, Kültür Araştırmaları Derneği tarafından, sanal ortamda ve ücretsiz olarak iki ayda bir yayımlanır.

ISSN 1302-924X,   Mayıs-Haziran 2006, Sayı 25

Kültür Araştırmaları Derneği,

İnebolu Sok. No:13/4 Set st -Kabataş/ İstanbul

Tel/Faks (212) 292 22 29

<http://www.kulturad.org>

KAD adına sahibi

Gönül Pultar

gpultar@kulturad.org

İdari İşler Koordinatörü

Şule Tarakçıoğlu

suletar@kulturad.org

Editör

Onur İnal

oinal@ku.edu.tr

Söyleşi

Aslı Kotaman

kotaman@khas.edu.tr

Çeviri ve Haberler

Derya Ağış

deryaagis@e-kolay.net

Kitap Yorumları

Nilüfer Pembecioğlu  cel

nilocel@istanbul.edu.tr

Kültür Araştırmaları Derneği, disiplinlerarası bilimsel bir yaklaşımla, tarihsel ve karşılaştırmalı kültürel araştırmalar yaparak kuram ve yöntemler geliştirmek, uygulamaya yönelik çalışmalar üstlenmek ve desteklemek amacıyla 1999 yılında oluşan Türkiye Kültür Araştırmaları Grubu'nun devamı olarak 2005'te kurulmuştur.

Derneğin etkinlikleri konusunda bilgi almak ya da temasa geçmek için

<http://www.kulturad.org> adresine,

bülten in daha önceki sayılarına ulaşmak için

http://www.kulturad.org/id_43 adresine başvurulabilir.